Byzantina Symmeikta

Vol 2 (1970)

SYMMEIKTA 2

Ἱερὰ Μονὴ Κωνσταντίνου. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου

Νίκος ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

doi: [10.12681/byzsym.656](https://doi.org/10.12681/byzsym.656)

Copyright © 2014, Νίκος ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Ν. (1970). Ἱερὰ Μονὴ Κωνσταντίνου. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου. *Byzantina Symmeikta*, 2, 416–436.
<https://doi.org/10.12681/byzsym.656>

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΩΝΣΤΑΜΟΝΙΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ*

ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1047 - 1686

Εἰς τὸν δεύτερον τόμον τῶν Συμμεικτῶν δημοσιεύομεν τὸν κατάλογον τοῦ ἀρχείου τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἀγίου Στεφάνου, τῆς ἐπικεκλημένης τοῦ Κωνσταμονίτου (ἢ Κασταμονίτου) ¹. Οὕτω συνεχίζεται ἡ ὑπὸ τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν προγραμματισθεῖσα προσπάθεια πρὸς ἀπογραφὴν, καταλογογράφησιν καὶ ἔκδοσιν τοῦ ἐν τοῖς μοναστηριακοῖς καθιδρύμασι σωζομένου ἀρχεῖακοῦ ὕλικου τῆς Βυζαντινῆς καὶ πρώτης Μεταβυζαντινῆς περιόδου.

Τὰ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει σωζόμενα γραπτὰ μνημεῖα ὑπῆρξαν ἐκ τῶν πρωταρχικῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν ². Τοῦτο ἦτο φυσικόν, λόγῳ τῆς ἀρχαιότητος τῶν ἐκεῖ σεβασμίων καὶ ἱερῶν μονῶν καὶ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ πολυτίμων μεσαιωνικῶν ἐγγράφων, τὰ ὅποια οἱ μοναχοὶ ἐπιμελῶς διεφύλαξαν ἐπὶ αἰῶνας ³.

Ἦδη, χάρις εἰς τὴν κατανόησιν καὶ συμπαράστασιν τῶν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ Διονυσίου ἰθυνόντων, ὁ πρῶτος κατάλογος τῆς σειρᾶς ἐδημοσιεύθη ⁴. ἡ ἐπιστημονικὴ σχολιασμένη ἔκδοσις τῶν παλαιότερων ἐλληνικῶν ἐγγράφων

* Ἡ παροῦσα ἐργασία συνετάχθη ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων εἰλημμένων ἐξ ἀποστολῶν εἰς Ἀγίον Ὅρος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1967 ἕως 1969, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ συγγραφεὺς διετέλει συνεργάτης τοῦ Κ. Β. Ε. καὶ κατετέθη πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ (16 - 7 - 69). Δημοσιεύεται ἐνταῦθα κατ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν.

1. *Κωνσταμονίτου* εἶναι ἡ σήμερον ἐν χρήσει ἐπίσημος ὀνομασία τῆς μονῆς μαρτυρουμένη ἤδη ἀπὸ τοῦ ΙΕ' αἰῶνος. Εἰς παλαιὰ ἔγγραφα τὸ ὄνομα ἀπαντᾷ ὑπὸ τὸν τύπον *Κασταμονίτου*.

2. Πρβλ. Δ. Α. Ζακυθινόν, *Προλεγόμενα* εἰς τὸν πρῶτον τόμον (1966) τῶν Συμμεικτῶν τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν, σελ. 8.

3. Πρβλ. Ν. Οἰκονομίδης, *Les archives médiévales du Mont Athos: état actuel de l'inventaire et programme de publication*, εἰς *The Proceedings of the XIIIth International Congress of Byzantine Studies* (Oxford, 5 - 10 September 1966), Λονδὶνον 1967, σελ. 489 - 493.

4. *Ἱερὰ Μονὴ Διονυσίου. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου*, ὑπὸ Π. Νικολοπούλου καὶ Ν. Οἰκονομίδη, Σύμμεικτα τοῦ ΚΒΕ 1 (1966), σελ. 257 - 327, καὶ φωτ. 33 - 35.

τῆς ἱερᾶς ταύτης μονῆς ἐπραγματοποιήθη¹. ἤδη προετοιμάζεται ἡ εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἔκδοσιν λεπτομεροῦς ἱστορίας τῆς μονῆς, βασιζομένης εἰς τὸ σύνολον τοῦ σήμερον γνωστοῦ ἀρχεῖου, ἀγιολογικοῦ καὶ ἱστοριογραφικοῦ ὕλικου, καὶ καλυπτούσης τὴν Βυζαντινὴν περίοδον καὶ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας (μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΓ' αἰῶνος).

Ὁ παρὼν κατάλογος τοῦ ἀρχείου τῆς ἱερᾶς μονῆς Κωνσταμονίτου εἶναι ὁ δεύτερος τῆς σειρᾶς. Ἐλπίζεται ὅτι συντόμως θὰ ἀκολουθηθῇ ὑπὸ τῆς πλήρους ἐπιστημονικῆς ἐκδόσεως τῶν ἀρχαιοτέρων (μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ΙΕ' αἰῶνος) ἐγγράφων. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐργασία ἀπογραφῆς καὶ καταλογογραφῆσεως τοῦ ἀρχείου ἔχει ἤδη ἀρχίσει καὶ σημαντικῶς προωθηθῇ εἰς τὰς ἱερὰς μονὰς Δοχειαρίου καὶ Ξενοφῶντος : προβλέπεται ὅτι ἡ δημοσίευσιν τῶν καταλόγων αὐτῶν θὰ πραγματοποιηθῇ προσεχῶς. Καὶ ἐλπίζεται ὅτι διὰ τῆς ἐρεῦνης ταύτης θὰ φωτισθῇ καλλίτερον ὅχι μόνον ἡ ἱστορία τῶν ἱερῶν μονῶν ἀλλὰ καὶ ἡ καθόλου ἱστορία τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ ταξινόμησις τοῦ ἀρχείου τῆς ἱερᾶς μονῆς Κωνσταμονίτου ἐγένετο κατὰ τὴν διάρκειαν πέντε ἀποστολῶν ὁργανωθείσων ὑπὸ τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν κατὰ τὰ ἔτη 1966 (δύο ἀποστολαί), 1967, 1968 καὶ 1969. Τῶν ἀποστολῶν μετέσχον, πλὴν τοῦ γράφοντος, ὁ συνεργάτης τοῦ Κέντρου Π. Νικολόπουλος (εἰς τὴν πρώτην ἐξ αὐτῶν), ὁ φωτογράφος τοῦ Κέντρου Λ. Ἀνανιάδης (εἰς πάσας τὰς λοιπὰς) καὶ ὁ φιλόλογος Λ. Μαυρομαμάτης (εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ 1967). Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν εἴκοσι περίπου ἡμερῶν, κατὰ τὰς ὁποίας παραμείναμεν εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν Κωνσταμονίτου δαψιλῶς φιλοξενούμενοι ὑπὸ τῆς μονῆς, κατωρθώθη ἡ συγκέντρωσις τοῦ ὕλικου διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος. Εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν μεγάλως ἐβοηθήθημεν παρὰ πάντων τῶν σεβασμίων πατέρων, ἰδιαίτερος δὲ παρὰ τοῦ καθηγουμένου καὶ τῶν πατέρων Δαβίδ, Μοδέστου, Παχωμίου, Σπυρίδωνος, Φιλαρέτου, τοὺς ὁποίους παρακαλοῦμεν ὅπως δεχθῶν καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὰς εὐλικρινεῖς μας εὐχαριστίας.

Μολονότι ἡ μονὴ Κωνσταμονίτου εἶναι ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων τοῦ Ἀγίου Ὁρους — μαρτυρεῖται εἰς ἔγγραφα τοῦ πρώτου ἡμίσεως τοῦ ΙΑ' αἰῶνος², ἐνῶ, συμφώνως πρὸς τὴν προφορικὴν παράδοσιν, ἡ ἵδρυσίς της ἀνάγεται εἰς πολὺ παλαιότερους χρόνους — τὸ σφζόμενον Βυζαντινὸν ἀρχεῖόν της εἶναι σχετικῶς μικρόν. Τοῦτο πιθανῶς ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἡ μονὴ εἶχεν ἐρημωθῇ

1. *Actes de Dionysiou*, édition diplomatique par N. Oikonomides [= Archives de l'Athos IV], Παρίσι 1968 (σελ. XII + 250 καὶ 45 φωτοτυπικοὶ πίνακες).

2. W. Regel, E. Kurtz, B. Korabiev, *Actes de Zographou*, παράρτημα τῶν *Vizantijskij Vremennik* 13 (1907), ἀρ. 2, στ. 71, ἀρ. 4, στ. 7, 36 = Ἐπετηρίς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν 6 (1929), σελ. 251 κέξ.

περί τὰ τέλη τοῦ ΙΔ' αἰῶνος, ὁπότε ἴσως θὰ ἀπωλέσθη τὸ παλαιότερον ἀρχεῖον τῆς : τὰ σήμερον σωζόμενα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀρχαιότερα τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΕ' αἰῶνος, ἀναφέρονται εἰς νῦν ἐξαρτήματα τῆς μονῆς, τὰ ὁποῖα ὅμως προσηρτήθησαν εἰς αὐτὴν μετὰ τὴν ἀνακαίνισίν τῆς. Αἱ ἔκτοτε ἐπενεχθεῖσαι εἰς τὸ ἀρχεῖον φθοραὶ εἶναι σοβαραὶ (ὕπενθυμίζομεν ὅτι κατὰ τὸν ΙΘ' αἰῶνα ἡ μονὴ ἐκινδύνευσε καὶ πάλιν νὰ ἐρημωθῇ), διεσώθησαν ὅμως πολλὰ ἔγγραφα, κυρίως δὲ τὸ ἰδιαιτέρας σπουδαιότητος τουρκικόν τῆς ἀρχεῖου. Τέλος ἃς σημειωθῇ ὅτι ἐκ τῶν ὑστέρων εἰσῆχθησαν ἀντίγραφα ἢ καὶ φωτογραφίαι ἐγγράφων ἐνδιαφερόντων τὴν μονὴν Κωνσταντινουπόλεως καὶ σωζομένων εἰς τὰ ἀρχεῖα ἄλλων μονῶν.

Προηγούμεναι ταξινομήσεις τοῦ ἀρχεῖου.

Τὸ παλαιὸν ἀρχεῖον τῆς ἱερᾶς μονῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσε τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμετέρας ἐρεύνης, εἶχεν, ὡς εἰκός, ἐπανειλημμένως ταξινομηθῇ, τὰ ἔγγραφα τοῦ εἶχον μὲ διαφόρους εὐκαιρίας ἀντιγραφῇ (πρβλ. τοὺς ἀρ. 19, 20, 21 κ.ἄ. τοῦ καταλόγου) καὶ τὰ ξενόγλωσσα ἔγγραφα (τουρκικὰ καὶ σλαβικὰ) εἶχον μεταφρασθῇ. Ἡ τελευταία πρὸ ἡμῶν ταξινόμησις καὶ ἡ ἀντιγραφὴ ὠρισμένων ἐγγράφων ἐγένετο παρὰ τοῦ κατὰ τὰς πρώτας δεκαετίας τοῦ αἰῶνος ἀκμάσαντος ἀρχιμανδρίτου Συμεὼν καὶ τοῦ μετὰ τοῦτον καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἀρχιεπισκόπου πατρὸς Σπυρίδωνος. Τὰ ἔγγραφα, χωρισμένα κατὰ ὑποθέσεις, εἶχον τοποθετηθῇ ἐντὸς μεγάλου ξυλίνου ἐρμαρίου εὐρισκομένου εἰς τὸ γραφεῖον τῆς μονῆς. Ἰδιαιτέρας φροντίδος ἔτυχον τὰ πολυάριθμα καὶ σπουδαιότατα τουρκικὰ ἔγγραφα : ἐτοποθετήθησαν ἐν ἑκάστῳ ἐντὸς εἰδικοῦ φακέλου, ἔξωθεν τοῦ ὁποῖου ἀνεγράφη ἡ χρονολογία καὶ ἡ περιλήψις τοῦ ἐγγράφου. Πλεῖστα ἐξ αὐτῶν μετεφράσθησαν¹, αἱ μεταφράσεις δὲ ἢ αἱ περιλήψεις σχεδὸν πάντων τῶν ἐγγράφων ἀντεγράφησαν εἰς δύο κώδικας σωζομένους ἐν τῷ ἀρχεῖῳ.

Ἡ ὑπὸ τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν ἐπιτελεσθεῖσα ἐργασία.

Αἱ ἀποστολαὶ τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν ἀπέβλεπον εἰς τὴν μελέτην, φωτογράφησιν καὶ καταλογογράφησιν τοῦ ἀρχαιοτέρου τμήματος τοῦ ἀρχεῖου. Ὡς καὶ εἰς τὸν κατάλογον τῆς μονῆς Διονυσίου, ἐτέθη ὡς χρονολογικὸν ὄριον τὸ ἔτος 1700, ἐπιλεγέν μόνον διὰ λόγους πρακτικούς. Πάντα τὰ ἀρχαιότερα τοῦ ἔτους τούτου ἑλληνικὰ ἔγγραφα περιεγράφησαν, ἐφωτογραφήθησαν καὶ ἐταξινομήθησαν ἐπὶ τῇ βάσει διπλωματικῶν κριτηρίων. Τὰ παλαιότερα ξενόγλωσσα ἔγγραφα ἐτοποθετήθησαν καὶ αὐτὰ ἐντὸς φακέλων,

1. Μεταφράσεις τινὲς ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ ἐν ᾿Θεσσαλονίκῃ ἐγκατασταθέντος μετὰ τὸ 1912 ἐπισήμου Ἑλληνικοῦ μεταφραστικοῦ γραφείου.

χωρίς όμως να διαταραχθῇ ἡ παλαιότερα αὐτῶν ταξινόμησις. Ἐξ αὐτῶν τὰ παλαιὰ σλαβικά καὶ βλαχικά περιεγράφησαν καὶ ἐφωτογραφήθησαν. Ἐπίσης περιεγράφησαν καὶ ἐφωτογραφήθησαν πάντα τὰ ἀρχαιότερα τοῦ ἔτους 1000 Ἑγίρας (1591/92 μ.Χ.) τουρκικά ἔγγραφα, ἐπιλεγέντα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν χρονολογικῶν ἐνδείξεων, τὰς ὁποίας παρεῖχε ἡ προηγουμένη κατάταξις. Ἡ μελέτη τῶν τουρκικῶν ἐγγράφων ἀνετέθη εἰς τὴν συνεργάτιδα τοῦ Κέντρου κυρίαν Ἑλισάβετ Ζαχαριάδου - Οἰκονομίδη.

Τὰ οὕτω πως ταξινομηθέντα ἔγγραφα ἐτοποθετήθησαν ἐντὸς μεταλλικῆς ἀρχειοθήκης, τὴν ὁποίαν προσέφερε τὸ Βασιλικὸν Ἰδρυμα Ἑρευνῶν. Τὰ δευτερευούσης δι' ἡμᾶς σημασίας νεώτερα ἔγγραφα, μετὰ τὴν ἐξαίρεσιν ὠρισμένων ἐπισήμων νεωτέρων ἐγγράφων, πατριαρχικῶν κλπ., παρέμειναν ἐντὸς τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἔρμαριου, ὅπου τὰ εὑρομεν. Διὰ τὰ ἔγγραφα ταῦτα διετηρήθη ἡ παλαιὰ κατὰ ὑποθέσεις κατάταξις.

Διάγραμμα τῆς ταξινομήσεως τοῦ παλαιοῦ ἀρχείου.

Μεταλλικὴ Ἀρχειοθήκη.

- Συρτάριον 1. Ἐγγραφα ἑλληνικά κατὰ τὸ πλεῖστον ἀρχαιότερα τοῦ 1700, πρωτότυπα καὶ ἀντίγραφα. Περιλαμβάνονται καὶ τινὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ ΙΙ' καὶ ΙΘ' αἰῶνος (πατριαρχικά κλπ.). Πρβλ. καὶ συρτάριον 4. Τὰ ἔγγραφα ἔχουν τοποθετηθῇ ἐν ἑκαστῷ μετὰ τῶν ἀντιγράφων του εἰς χωριστὸν φάκελον. Οἱ φάκελοι ἔχουν τοποθετηθῇ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν.
- Συρτάριον 2. Ἐγγραφα τουρκικά. Δώδεκα φάκελοι διαφόρων ἐγγράφων καὶ ἑνδεκα ἄλλοι περιέχοντες ἔγγραφα τῶν μετοχίων Ἑξιοβας, Καλαμαριάς, Μυριοφύτου, Τριποτάμου κλπ. Κώδικες περιέχοντες τὰς ἑλληνικάς μεταφράσεις.
- Συρτάριον 3. Ἐγγραφα Σερβικά καὶ Βλαχικά τοῦ ΙΕ' αἰ., πρωτότυπα καὶ ἀντίγραφα, ἐνίοτε μετὰ ἑλληνικῶν μεταφράσεων. Φωτογραφίαι καὶ ὑάλιναι φωτογραφικαὶ πλάκες ἑλληνικῶν καὶ τουρκικῶν ἐγγράφων σωζομένων εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς μονῆς ἢ εἰς ἀρχεῖα ἄλλων ἀγιορειτικῶν μονῶν (πρβλ. ἀρ. 13, 14γ).
- Συρτάριον 4. Ἐγγραφα ἑλληνικά καὶ ξενόγλωσσα τῶν ὁποίων αἱ διαστάσεις δὲν ἐπιτρέπουν τὴν τοποθέτησίν των ἐντὸς φακέλων (ἐν οἷς καὶ οἱ ἀρ. 1, 2, 5 τοῦ καταλόγου).

Συρτάρια ξυλίνου ἔρμαριου

Ἐγγραφα ἑλληνικά ἥσσονος σημασίας, μεταγενέστερα τοῦ ἔτους 1700, ταξινομημένα κατὰ ὑποθέσεις (διεκδικήσεις τῆς μονῆς ἐντὸς τοῦ Ἀγίου Ὁρους, μετόχια, λοιπὴ κτηματικὴ περιουσία κλπ.).

Εἰς τὸν κατωτέρω ἀναλυτικὸν κατάλογον τοῦ παλαιότερου τμήματος τοῦ ἀρχείου τῆς ἱερᾶς μονῆς Κωνσταντινίτου (μεταλλικὴ ἀρχειοθήκη, συρτάρια 1 καὶ 4) χρησιμοποιεῖται ἡ ἀκόλουθος σύντμησις :

Ἀρχιμ. Συμ. ὡν : Ἀρχιμ. ἀνδρίτου Συμ. ὡν, Ἱστορικὴ ἀλήθεια, ἥτοι ἔλεγχος τῶν ὑπὸ τοῦ γέροντος Ἱεροθέου Δοχειαρίτου δημοσιευθέντων ἐν βιβλιαρίῳ ὑπὸ τὸν τίτλον «Μονύθριον τοῦ Καλλιγράφου» πραγματευομένῳ περὶ τῆς ὑφισταμένης ὀριακῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν ἱερῶν μονῶν Κωνσταντινίτου καὶ Δοχειαρίου, ἐν Ἀθήναις 1932.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

1 Ἀπομίμησης χρυσοβούλλου λόγου τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου

Ἰούνιος, ἰνδ. 1, ἔτος 6841 (1333) ἢ 6859 (1351) ἢ 6925 (1417) (;)

Συρτάριον 4, ἐντὸς κυλινδρικής θήκης. Περιγραμνὴ 490×430 . Μελάνη καστανόχρους καὶ ἐρυθρᾶ (ἢ λ. λόγος, ὁ μὴν, ἢ ἰνδικτιών, ἢ ὑπογραφή). — Διατήρησις κακὴ: ὀπαί, σχισίματα, τὸ κείμενον κατὰ τόπους ἐξίτηλον λόγῳ ὑγρασίας. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὀλίγα ὀρθογραφικὰ σφάλματα. Τὸ κείμενον παρουσιάζει κενά. Ἀπομίμησης (πρβλ. ἀντίγραφα ἀρ. 1α, 1β, 19, 20).

Ὁ αὐτοκράτωρ πρὸς τὸν ὅποιον εἶχε δοθῇ διὰ χρυσοβούλλου τοῦ αὐτοκράτορος πατρός του εἰς ἐφορείαν ἢ μονὴ τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ἐπικεκλημένη τοῦ Κωνσταντίνου, βεβαιοῖ τὴν παρὰ τῆς ἐν λόγῳ μονῆς κατοχὴν τῶν κτημάτων καὶ μετοχίων της, τὰ ὅποια εὐρίσκονται εἰς Λογγὸν (περιορισμός), Μυριόφυτον, Βολβὸν Καλαμαρίας, Πολειανήν, Ἰσβορον, Ἐζοβαν, Ραλήγγοβην, Κάσπακα Λήμου.

Ἄρχ.: Ἐπεὶ ἡ κατὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος... μονή... ἡ εἰς ὄνομα τιμωμένη τοῦ ἁγίου μου... Στεφάνου καὶ ἐπικεκλημένη τοῦ Κωνσταντίνου ἐδόθη πρὸ χρόνων πολλῶν...

Βιβλιογραφία: F. Dölger, *Regesten der Kaiserurkunden des Oströmischen Reiches*, τεῦχος Ε', Μόναχον 1965, ἀρ. 2941, πρβλ. αὐτόθι, ἀρ. 3215 καὶ 3483.

Σημείωσις: Τὰ χρονολογικὰ στοιχεῖα εἶναι ἀσαφῆ. Αἱ ἐνδείξεις περὶ τοῦ ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμου εὐρίσκονται μόνον ἐν τοῖς ἀντιγράφοις. Τὸ ἔτος 1351 δὲν ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν 1ην ἰνδικτιῶνα, ἐνῶ τὰ ἔτη 1333 καὶ 1417 δὲν συμπίπτουν μὲ τὴν βασιλείαν τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου. Ἐξ ἄλλου, εἰς τὸ κείμενον τοῦ ἐγγράφου ἀναφέρεται ὡς πάππος τοῦ αὐτοκράτορος κάποιος πατρίκιος Κωνσταντίνος, ἐνῶ πάπποι τοῦ Ἰωάννου Ε' ἦσαν ὁ αὐτοκράτωρ Μιχαὴλ Θ' καὶ ὁ κόμης Ἀμεδαῖος τῆς Σαβοΐας. Ἐκ τῶν ὡς ἄνω στοιχείων ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐν γένει ἐμφανίσεως τοῦ ἐγγράφου (ὑπογραφή, διάταξις κειμένου, γραφή) δημιουργοῦνται σοβαρώταται ἀμφιβολίαι ὡς πρὸς τὴν γνησιότητά του.

1α Ἀντίγραφον ΙΖ'/ΙΗ' αἱ. τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

Συρτάριον 4, ὁμοῦ μετὰ τοῦ προηγουμένου. Χάρτης 530×395 . Μελάνη μαύρη καὶ ἐρυθρᾶ (ἢ λ. λόγος, ὁ μὴν, ἢ ἰνδικτιών, ἢ ὑπογραφή). — Διατήρησις καλὴ: μικρὰ σχισίματα, κηλίδες.

1β Ἀντίγραφον ΙΘ'/Κ' αἱ. τοῦ ὑπ' ἀρ. 1 ἐγγράφου

Συρτάριον 4. Χάρτης 570×405 . Μελάνη μαύρη καὶ ἐρυθρᾶ (ἢ λ. λόγος, ὁ μὴν, ἢ ἰνδικτιών, ἢ ὑπογραφή). — Διατήρησις ἀρίστη.

2

**Ἀπομίμησης χρυσοβούλλου λόγου
τοῦ Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου**

Αὐγούστος, ἰνδ. 5 (;) ἔτος 6915 (1407;)

Συρτάριον 4. Περγαμηνή 685 × 520. Μελάνη καστανόχρους καὶ ἐρυθρᾶ (τὸ ἀρχικὸν κεκοσμημένον Ε, ἡ λ. λόγος καὶ ἡ ὑπογραφή). — Διατήρησις ἀρίστη. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὀλίγα ὀρθογραφικὰ σφάλματα. **Ἀπομίμησης** (πρβλ. ἀ ν τ ί γ ρ α φ ἄ ρ. 2α, 2β, 19, 20· βλ. ἐπίσης ἡμέτερον ἄρ. 5. Τὸ χρυσοβούλλον τοῦτο ἔχει ἐπικυρωθῇ καὶ διὰ σιγιλλίου τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου Δ΄ (Ἰανουάριος 1803), σφωζομένου ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς μονῆς, πρβλ. Ἀ ρ χ ι μ. Σ υ μ ε ώ ν, σελ. 52 - 57).

Ὁ μοναχὸς Σάββας εἶχε παραδώσει εἰς τὸν Ἰάκωβον, ἡγούμενον τῆς ἀγιορειτικῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Στεφάνου, τῆς ἐπιλεγομένης τοῦ Κωνσταντῆ, τὸ ἰδιόκτητον μονύδριόν του τοῦ Ἀγίου Νικολάου τὸ ἐπιλεγόμενον τοῦ Σκαμανδρηνοῦ· ἡ δωρεὰ αὕτη εἶχεν ἐπικυρωθῇ διὰ χρυσοβούλλου τοῦ πατρὸς τοῦ αὐτοκράτορος (δηλαδὴ τοῦ Ἰωάννου Ε΄ Παλαιολόγου), καὶ διὰ χρυσοβούλλου τοῦ ἰδίου τοῦ Μανουήλ. Κατόπιν ὅμως ὁ Σάββας διὰ διαθήκης ἀνέθεσε τὸ ἐν λόγῳ μονύδριον εἰς τὴν μονὴν τῶν Ρωσῶν. Τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς Κωνσταντονίτου, ὁ αὐτοκράτωρ στέλλει εἰς Ἄγιον Ὅρος τὸν ἐπίσκοπον Ἰβανίσκου καὶ τὸν θεῖον του Ἀγγελον, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Σάββας δηλοῖ ὅτι ἡ δωρεὰ πρὸς τὴν μονὴν Κωνσταντονίτου παραμένει ἰσχυρά· ἐφ' ᾧ καὶ ἐπικυροῦται ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου. Περιορισμός.

Ἀ ρ χ . : Ἐπειδὴ <ῆ> κατὰ τὸ Ἄγιον Ὅρος τὸ ἐν τῷ Ἀθῷ διακειμένη σεβασμία μονή... τοῦ Κωνσταντονίτου, ἀρτίως δὲ ἀνέδραμον...

Ἔκδ. : Γ ε ρ α σ ί μ ο υ Σ μ υ ρ ν ά κ η, *Τὸ Ἄγιον Ὅρος*, ἐν Ἀθήναις 1903, σελ. 104 - 107 (μερικὴ ἐκδοσις). — Ἀ ρ χ ι μ. Σ υ μ ε ώ ν, σελ. 11 - 14. — F. D ö l g e r, *Aus den Schatzkammern des Heiligen Berges*, Μόναχον 1948, ἄρ. 52, σελ. 142 - 145 — Πρβλ. F. D ö l g e r, *Regesten*, ἄρ. 3316· Ἱ ε ρ ό θ ε ο ν Δ ο χ ε ι α ρ ί τ η ν, *Τὸ μονύδριον τοῦ Καλλιγράφου*, Ἀθῆναι 1929, σελ. 23 κέξ.

Σ η μ ε ί ω σ ι ς : Τὸ ἔτος 6915 ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν 15ην καὶ ὄχι τὴν 5ην ἰνδικτιῶνα. Ἐπίσης τὸ ἐγγράφον περιέχει κενὰ καὶ ἀσυνταξίας, δὲν ἀκολουθεῖ τὸ σύνθηδες τυπικὸν τῶν Βυζαντινῶν χρυσοβούλλων λόγων, ὡς πρὸς τὴν ἐμφάνισιν διαφέρει τῶν ἐγγράφων τῆς αὐτοκρατορικῆς γραμματείας κλπ., οὕτως ὥστε δημιουργοῦνται σοβαρώταται ἀμφιβολίαι ὡς πρὸς τὴν γνησιότητά του.

2α

**Κεκυρωμένον ἀντίγραφον (τοῦ ἔτους 1803)
τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου**

Συρτάριον 4. Χάρτης 525 × 380. Μελάνη μαύρη καὶ ἐρυθρᾶ (ἡ λ. λόγος καὶ ἡ ὑπογραφή). — Διατήρησις καλὴ : ἀσήμαντα σχισίματα. — Τὸ ἀντίγραφον κυροῦται διὰ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Καλλινίκου Δ΄, διὰ τῆς σ φ ρ α γ ῖ δ ο ς

τοῦ πρωτάτου (φερούσης ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τὴν χρονολογίαν *μπτγ'*· διαμ. 46) καὶ διὰ τῶν ὑπογραφῶν τριῶν ἐπιστατῶν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

2β Ἀντίγραφον ΙΘ' αἰ. τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης (δίφυλλον) 360 × 240. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή. — Ὀλίγα ὀρθογραφικὰ σφάλματα.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ

3 Σιγιλλιώδες ἐπικυρωτικὸν γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἰωσήφ Β' Ὀκτώβριος, ἰνδ. 5, ἔτος 6935 (1426)

Συρτάριον 1. Περγαμηνή 400 × 282. Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις μετριωτάτη: σχισίματα· τὸ κείμενον κατὰ τόπους ἐξίτηλον λόγῳ ὑγρασίας. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὁρθογραφία. **Πρωτότυπον.** Εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ ἐγγράφου διὰ μεταξωτῆς μηρίνθου κρέμαται ἡ μολυβδίνη σ φ ρ α γ ι ς τοῦ πατριάρχου (διάμ. 39), φέρουσα εἰς τὴν προσθίαν ὄψιν τὴν Θεοτόκον ἔνθρονον μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δὲ τὴν ὀπισθίαν, τὴν συνήθη ἐπιγραφὴν (πρβλ. ἀ ν τ ί γ ρ α φ α ἀρ. 3α, 19, 20).

Τῇ αἰτήσῃ τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, τῆς ἐπιλεγομένης τοῦ Κασταμονήτου, ὁ πατριάρχης βεβαιοῖ τὴν ἰσχὺν τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ μετόχιον τοῦ Νεακίτου δικαιωμάτων των. Ἀναφέρεται γράμμα δικαιωτήριον ἐκδοθὲν ὑπὸ ἐπιτροπῆς μοναχῶν καὶ ἐπικυρωθὲν ὑπὸ τοῦ πάππου τοῦ αὐτοκράτορος, δηλαδὴ τοῦ Ἰωάννου Ε' (1341 - 1391, πάππου τοῦ Ἰωάννου Η' Παλαιολόγου, 1425 - 1448). Ὅρίζεται ὅτι ἐὰν οἱ Ζωγραφεῖται ἢ ἄλλος τις ἔχει διεκδικήσεις ὡς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ μετόχιον, ὀφείλει νὰ ἀπευθυνθῇ ἢ εἰς τὸ βασιλικὸν σέκρετον ἢ εἰς τὸ συνοδικὸν κριτήριον εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἄ ρ χ. : Τὸ τὰς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν πράξεις σπουδάζειν ἐπικυροῦν. . .

3α Ἀντίγραφον ΙΘ'/Κ' αἰ. τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης 405 × 280. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή.

4 Πλαστὸν σιγιλλιώδες γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἰωσήφ τοῦ Β' 2 Αὐγούστου, ἰνδ. 4, ἔτος 6934 (1426)

Συρτάριον 1. Χάρτης 462 × 320. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὀλίγα ὀρθογραφικὰ σφάλματα. **Ἀντίγραφον** (ΙΘ' αἰ.).

Ἡ βασιλικὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ἡ ἐπιλεγομένη τοῦ Κωνσταντίνου, εἶχε διενέξεις ὡς πρὸς τὸ ἐν Λογγῷ μετόχιόν της, τελικῶς δὲ ἐδι-

καιώθη ὑπὸ τοῦ κριτοῦ τοῦ τόπου, ὅστις καὶ ἐξέδωσε σχετικὸν δικαιωτήριον γράμμα, ἐν συνεχείᾳ ἐπικυρωθὲν διὰ χρυσοβούλλου τοῦ μακαρίτου αὐτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου. Παρατίθεται ὁ περιορισμὸς τοῦ μετοχίου. Νῦν ὁ πατριάρχης διὰ τοῦ παρόντος ἐπικυροῖ τὴν ἰσχὺν τῶν ὡς ἄνω ἐγγράφων.

Ἄ ρ χ. : *Τὸ τὰς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν πράξεις σπουδάζειν ἐπικυροῦν...*

Σ η μ ε ί ω σ ι ς : Ὁ πρόλογος τοῦ ἐγγράφου εἶναι ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 πρωτοτύπου σιγιλλίου τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου. Ἄλλα τμήματα τοῦ κειμένου προέρχονται ἐκ τοῦ ἡμετέρου ἀρ. 5. Ὁ περιορισμὸς τοῦ μετοχίου τοῦ Λογγοῦ φαίνεται νὰ ἔχῃ ἀντιγραφῇ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1 ἡμετέρου χρυσοβούλλου τοῦ ὁποίου ἡ γνησιότης εἶναι ἀμφίβολος.

5 Γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β'

Ἀπρίλιος, ἰνδ. 7, ἔτος 7087 (1579)

Συρτάριον 4. Περγαμηνή 585 × 460. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις κακὴ : ὀπαί, σχισίματα· τὸ κείμενον κατὰ τύπους ἐξίτηλον λόγῳ ὑγρασίας. — Συντομογραφίαι πολλαί. Ἐλάχιστα ὀρθογραφικὰ σφάλματα. Πρωτότυπον (πρβλ. ἀ ν τ ί γ ρ α φ α ἀρ. 5α, 21). Πρβλ. φωτ. 41 - 42.

Τῇ αἰτήσῃ τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντίνου, ὁ πατριάρχης ἐπικυροῖ τὸ περὶ τῆς μονῆς Σκαμανδρηνοῦ χρυσόβουλλον τοῦ Μανουὴλ Β' Παλαιολόγου (ἡμέτερον ἀρ. 2). Παρατίθεται τὸ πλήρες κείμενον τοῦ χρυσοβούλλου.

Ἄ ρ χ. : *Τῇ ἡμῶν μετριοτήτι παραστάντες οἱ ἐκ τῆς βασιλικῆς...*

Ἐκδ. : Ἀ ρ χ ι μ. Σ υ μ ε ω ν, σελ. 24 - 28.

5α Κεκυρωμένον ἀντίγραφον ΙΘ' αἱ. τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης 540 × 390. Μελάνη μαύρη καὶ καστανόχρους. — Διατήρησις καλὴ. — Συντομογραφίαι ἐλάχισται. Ὁρθογραφία. Εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ ἐγγράφου ἀποτύπωμα τῆς σ φ ρ α γ ῖ δ ο ς τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. — Τὸ ἀντίγραφον βεβαιοῦται παρὰ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Καλλινίκου Δ' (ἐπιγραφή) καὶ τριῶν ὑπογραφῶν ἐπιστατῶν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΚΑΡΥΩΝ

6 Δικαίωμα τοῦ πρώτου Θεοφυλάκτου

Μάρτιος, ἰνδ. 15, ἔτος 6555 (1047)

Συρτάριον 1. Περγαμηνή 360 × 533. Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις κακὴ : ὀπαί, σχισίματα· κείμενον ἐξίτηλον λόγῳ ὑγρασίας. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὁρθογρα-

φία. Τὸ κείμενον παρουσιάζει κενά. **Ἀντίγραφον** γενόμενον ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Μαξίμου Βατοπεδηνοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1512/13 (πρβλ. ἀ ν τ ί γ ρ α φ α ἀρ. 6α, 19).

Ὁ πρῶτος καὶ ἡ σύναξις τῶν Καρυῶν, ἐγκρίνουν τὴν παρὰ τοῦ μοναχοῦ Νικηφόρου, ἡγουμένου τῆς μονῆς Ξηροκάστρου, παραχώρησιν εἰς τὸν μοναχὸν Ἀρσένιον τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου τοῦ Νεακίτου. Ὁ Ἀρσένιος καθίσταται ἀπόλυτος κύριος καὶ ἡγούμενος τῆς μονῆς, εἰς ἀντάλλαγμα δὲ τῆς δωρεᾶς δίδει εἰς τὸν Νικηφόρον πεντήκοντα χρυσᾶ νομίσματα καὶ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐγγράψῃ εἰς τὰ ἱερὰ δίπτυχα τῆς κατ' αὐτὸν μονῆς τὰ ὀνόματα τοῦ Νικηφόρου καὶ τοῦ πρώτου Θεοφυλάκτου. Ἀκολουθεῖ ὁ περιορισμὸς τῆς μονῆς Νεακίτου. — 16 ὑπογραφαί.

Ἄ ρ χ. : Ἔδει μὲν τοὺς κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ ἦθην...

6α **Ἀντίγραφον ΙΘ' αἱ. τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου**

Συρτάριον 1. Χάρτης 420 × 310. Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις καλή. — Συντομογραφίαι.

7 **Γράμμα τοῦ πρώτου Θεοφάνους**

Νοέμβριος, ἰνδ. 9, ἔτος 6819 (1310)

Συρτάριον 1. Περγαμηνή 760 × 285/295. Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις κακὴ: τὸ πλεῖστον τοῦ κειμένου ἐξίτηλον λόγῳ ὑγρασίας. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὁρθογραφία. **Πρωτότυπον** (πρβλ. ἀ ν τ ί γ ρ α φ α ἀρ. 7α, 7β καί, ἴσως, μνεῖαν εἰς ἀρ. 19).

Δημιουργηθείσης διαφορᾶς μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Δοχειαρίου ἐν σχέσει πρὸς τὴν μονὴν Σκαμανδρηνοῦ, ὁ πρῶτος καὶ ἡ σύναξις τῶν Καρυῶν καθορίζουν τὰ ὅρια τῆς ὥς ἄνω μονῆς ἐπὶ τῇ βάσει: α') δύο δικαιοματίων, τὰ ὅποια παρουσίασαν οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου, ἐνὸς παλαιοῦ καὶ ἐνὸς τοῦ ἀποθανόντος πρώτου Ἰωαννικίου καὶ β') μαρτυρίας τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς Ἀλυπίου Ἰωσήφ, ὁ ὅποιος εἶχε παρευρεθῇ εἰς παλαιότερον καθορισμὸν τῶν αὐτῶν συνόρων ἐπὶ τοῦ πρώτου Συμεών. Περιορισμός. — 8 ὑπογραφαί.

Ἄ ρ χ. : Ἐπεὶ δὲ χριστιανοῖς πᾶσιν προσήκει...

7α **Ἀντίγραφον ΙΘ'/Κ' αἱ. τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου**

Συρτάριον 1. Χάρτης 750 × 280. — Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή.

7β **Ἀντίγραφον Κ' αἱ. τοῦ ὑπ' ἀρ. 7 ἐγγράφου**

Συρτάριον 1. Χάρτης (τετράφυλλον) 277 × 215. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή.

8

Γράμμα τοῦ πρώτου Ἰσαάκ

Αὐγουστος, ἰνδ. 15, ἔτος 6825 (1317)

Συρτάριον 1. Περγαμηνή 770/786 × 276/286. Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις κακή: ὀπαί, σχισίματα· τμήμα τοῦ κειμένου ἐξίτηλον λόγῳ ὑγρασίας. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὁρθογραφία. **Πρωτότυπον.** Ἐπὶ τοῦ νώτου σύγχρονος τοῦ ἐγγράφου σημείωσις τοῦ ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ Θεοδοσίου, ὁ ὁποῖος ἐπιβεβαίωσεν τὸ περιεχόμενον τοῦ (πρβλ. ἀντίγραφον 8α καὶ, ἴσως, μνείαν εἰς ἀρ. 19).

Συμφώνως πρὸς παλαιὰν συνήθειαν, ὁ πρῶτος τοῦ Ἀγίου Ὁρους Κοσμάς εἶχεν ὑποτάξῃ εἰς τὴν μονὴν Κουτλουμουσίου τὴν ἐγκαταλελειμμένην μονὴν τοῦ Σκαμανδρηνοῦ καὶ ἡ παραχώρησις αὕτη εἶχεν ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τοῦ πρώτου Ἰωαννικίου, χωρὶς νὰ προκύψῃ διεκδίκησις ἐπὶ πεντήκοντα ἤδη ἔτη, ἀφοῦ ἄλλωστε ἡ μονὴ Σκαμανδρηνοῦ ὑπήγετο, ἀπὸ τετρακοσίων ἐτῶν, μόνον εἰς τὴν λαύραν τῶν Καρυῶν. Οὕτω οἱ Κουτλουμουσιανοὶ μοναχοὶ ἀνέκτισαν τὴν μονὴν Σκαμανδρηνοῦ καὶ ἐκαλλιέργησαν συστηματικῶς τὰς γαίας τῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἓνα ἐλαιῶνα εὕρισκόμενον παρὰ τὸν αἰγιαλόν. Τὸν ἐλαιῶνα τοῦτον διεξεδίκησαν οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ξενοφῶντος, προβάλλοντες ἔγγραφον τοῦ πρώτου Παύλου, ἡλικίας πλέον τῶν διακοσίων τριάκοντα ἐτῶν, τὸ ὁποῖον ὅμως συνίστα εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ προσπαθοῦν νὰ ἐπεκταθοῦν εἰς βάρος τῆς μονῆς Σκαμανδρηνοῦ. Μετὰ ἀμφισβητήσεις ὡς πρὸς τὴν γνησιότητα τοῦ ἐγγράφου τούτου καὶ μετὰ ἐπίσκεψιν τοῦ πρώτου Ἰσαάκ καὶ τῶν μελῶν τῆς συνάξεως εἰς τὸν διεκδικούμενον τόπον, δικαιοῦνται οἱ Κουτλουμουσιανοί. — Ὑπογραφή τοῦ πρώτου.

Ἄρχ.: Ἐξίτηλος.

8α

Ἀντίγραφον Κ' αἰ. τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης 277 × 215. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή.

9

Γράμμα τοῦ πρώτου Ἰσαάκ

Ἰούλιος, ἰνδ. 1, ἔτος 6841 (1333)

Συρτάριον 1. Περγαμηνή 490 × 470. Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις μετρία: ὀπαί, σχισίματα, ὑγρασία. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὁρθογραφία. **Πρωτότυπον** (πρβλ. ἀντίγραφα ἀρ. 9α, 9β, 19).

Ἡ βουλγαρικὴ μονὴ Ζωγράφου (τέως κελλίον τῆς Μέσης, προαχθὲν εἰς μονὴν πρὸ ὀγδοήκοντα περίπου ἐτῶν;) διεξεδίκει κτήματα τῆς μονῆς Νεακίτου ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸ ὑπὸ τὴν Ζωγράφου κελλίον τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων. Ἐπανειλημμένοι κρίσεις ἐδικαίωσαν τὴν μονὴν Νεακίτου, ἥτοι α')

γενομένη ὑπὸ τοῦ ἀποθανόντος ἡγουμένου τῆς Λαύρας Γερασίμου, ὁ ὁποῖος δὲν ἐξέδωκε σχετικὸν ἔγγραφον, θεωρήσας ἐπαρκῆ τὰ δικαιώματα τῶν Νεακιτῶν· β') ἡ γενομένη ὑπὸ ἐπιτροπῆς πρὸς τοῦτο ἀποσταλείσης ἐπὶ τόπου παρὰ τοῦ πρώτου Ἰσαάκ· καὶ γ') ἡ παροῦσα, γενομένη ὑπὸ τοῦ πρώτου, μεταβάντος ἐπὶ τόπου συνοδείᾳ πολλῶν ἡγουμένων καὶ διαπιστώσαντος ὅτι ἐν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον προέβαλλον οἱ Ζωγραφεῖται, ἦτο πλαστόν. Αἱ κτήσεις τῆς μονῆς Νεακίτου ἐξασφαλίζονται ἀπὸ πάσης διεκδικήσεως. Περιορισμός. — 7 ὑπογραφαί.

Ἄ ρ χ. : Ὅσον ἐστὶ τὸ τῆς πλεονεξίας κακὸν...

9α Ἀντίγραφον ΙΘ' αἱ. τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης 430 × 310. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή.

9β Ἀντίγραφον Κ' αἱ. τοῦ ὑπ' ἀρ. 9 ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης (δίφυλλον) 365 × 238. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή.

10 Πλαστὸν γράμμα τοῦ πρώτου [Ἰσαάκ]

Ἰούλιος, ἰνδ. 1 [ἔτος 6841] (1333)

Συρτάριον 1. Χάρτης 325 × 300. Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις μετριώτης : σχισίματα, ὀπαί. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὀλίγα ὀρθογραφικὰ σφάλματα. **Πρωτότυπον.** Εἰς τὸ ἄνω μέρος σφύζεται κατὰ τὸ ἥμισυ σ φ ρ α γ ἰ ε ἐκ κηρομαστίχης (διάμ. 20) (πρβλ. ἀ ν τ ῖ γ ρ α φ ο ν ἀρ. 10α καὶ πιθανὴν μνείαν εἰς ἀρ. 19).

Ἡ μονὴ Δοχειαρίου διεξεδίδει κτήματα τῆς μονῆς Κωνσταμονίτου ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸ ὑπὸ τὴν μονὴν Δοχειαρίου κελλίον τοῦ Καλλιγράφου. Ἐπανειλημμέναι κρίσεις ἐδικαίωσαν τὴν μονὴν Κωνσταμονίτου, ἥτοι α') ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ ἀποθανόντος ἡγουμένου τῆς Λαύρας Γερασίμου, ὁ ὁποῖος δὲν ἐξέδωκε σχετικὸν ἔγγραφον, θεωρήσας ἐπαρκῆ τὰ δικαιώματα τῶν Κωνσταμονιτῶν· β') ἡ γενομένη ὑπὸ ἐπιτροπῆς πρὸς τοῦτο ἀποσταλείσης ἐπὶ τόπου παρὰ τοῦ πρώτου Ἰσαάκ· καὶ γ') ἡ παροῦσα, γενομένη ὑπὸ τοῦ πρώτου, μεταβάντος ἐπὶ τόπου συνοδείᾳ πολλῶν ἡγουμένων καὶ διαπιστώσαντος ὅτι ἐν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον προέβαλλον οἱ Δοχειαρεῖται, ἦτο πλαστόν. Αἱ κτήσεις τῆς μονῆς Κωνσταμονίτου ἐξασφαλίζονται ἀπὸ πάσης διεκδικήσεως.

Ἄ ρ χ. : Ὅσον ἐστὶ τὸ τῆς πλεονεξίας κακὸν...

Σ η μ ε ἰ ω σ ῖ ς : Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἀποτελεῖ παρχλλαγὴν τοῦ ὑπ' ἀρ. 9 ἐγγράφου, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου διαφέρει κατ' οὐσίαν μόνον ὡς πρὸς τὰ τοπωνύμια· ἐπίσης εἰς τὸ παρὸν ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἔχει σχισθῆ κατὰ μῆκος τοῦ τελευταίου στίχου τοῦ κειμένου, δὲν ὑπάρχουν ὑπογραφαί. Πρβλ. Ἰ ε ρ ὅ θ ε ο ν Δ ο χ ε ι α ρ ῖ τ η ν, Τὸ μονήριον τοῦ Καλλιγράφου, Ἀθῆναι 1929, σελ. 22.

10α   'Αντίγραφον ΙΘ' αί. τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης 540 × 394. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή. — Ἐλάχιστα σφάλματα.

11   Γραφή τοῦ πρώτου Δωροθέου

Ὁκτώβριος, ἰνδ. 1, ἔτος 6871 (1362)

Συρτάριον 1. Χάρτης 435 × 315. Μελάνη καστανόχρους βαθεία. — Διατήρησις μετρία : σχισίματα κατὰ τόπους τὸ κείμενον ἐξίτηλον λόγῳ ὑγρασίας. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ἐλάχιστα ὀρθογραφικὰ σφάλματα. **Πρωτότυπον** (πρβλ. ἀντίγραφα ἀρ. 11α, 19).

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ζωγράφου διεξεδίκουν χωράφιον τῆς μονῆς Νεακίτου ἐπὶ τῇ βάσει δικαιωμάτων, τὰ ὅποια ἐκρίθησαν ἀνίσχυρα ὑπὸ τοῦ πρώτου. Τέσσαρες ἀξιόπιστοι μοναχοὶ ἀναφέρουν ὅτι τὸ αὐτὸ ζήτημα εἶχεν ἀντιμετωπισθῇ πρὸ τριακονταετίας, ὅποτε ὁ πρῶτος Ἰσαάκ εἶχεν ἐκδόσει ἀπόφασιν εὐνοϊκὴν διὰ τὴν μονὴν Νεακίτου (ἡμέτερον ἀρ. 9). Κατόπιν τούτου ὁ πρῶτος Δωρόθεος δικαιοῖ ἐκ νέου τὴν αὐτὴν μονήν. — 8 ὑπογραφαὶ (εἰς τὰς ὁποίας τὸ ἀντίγραφον ἀρ. 11α προσθέτει ἐτέρας 5).

Ἄ ρ χ. : [*Ἐπεὶ συνέβη*] *διὰ τινὰ ἀναγκαῖα ζητήματα σύναξιν γενέσθαι καθολικὴν...*

11α   'Αντίγραφον ΙΘ' αί. τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης (τετράφυλλον) 305 × 212. Μελάνη καστανόχρους. Διατήρησις καλή : ἀσήμαντα σχισίματα.

12   Συνοδικὸν γράμμα τοῦ πρώτου Δανιὴλ

Ἀπρίλιος, ἰνδ. 4, ἔτος 6979 (1471)

Συρτάριον 1. Χάρτης 445 × 325. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή : σχισίματά τινα. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ἐλάχιστα ὀρθογραφικὰ σφάλματα. **Πρωτότυπον**. Εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ ἐγγράφου ἡ διὰ μαύρου κηροῦ σφραγὶς τοῦ πρωτάτου (διάμ. 33), παριστῶσα τὴν Θεοτόκον δεομένην καὶ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν (πρβλ. ἀντίγραφα ἀρ. 12α, 12β, 19).

Ὁ πρῶτος καὶ ἡ σύναξις τῶν Καρυῶν παραχωροῦν εἰς τὸν Βενιαμίν, ἡγούμενον τῆς μονῆς Κωνσταμονίτου, τὸ γεινιάζον πρὸς τὴν ἐν λόγῳ μονὴν μονύδριον τοῦ ἁγίου Ὑπατίου. — 13 ὑπογραφαί.

Ἄ ρ χ. : *Θεῖον ἔργον ὄντως καὶ γενναίας ψυχῆς τε καὶ γιγλοθέου...*

**12α   Κεκυρωμένον αντίγραφον (τοῦ ἔτους 1808)
τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου**

Συρτάριον 1. Χάρτης 440×322 . Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις καλή. — Τὸ ἀντίγραφον κυροῦται διὰ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Καλλινίκου τοῦ Δ', διὰ τῆς σ φ ρ α γ ῖ δ ο ς τοῦ πρωτάτου (διάμ. 46' ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἡ χρονολογία ἀππγ') καὶ διὰ τῶν ὑπογραφῶν τριῶν ἐπιστατῶν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος).

12β   'Αντίγραφον ΙΘ' αἱ. τοῦ ὑπ' ἀρ. 12 ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης 348×240 . Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις καλή.

13   "Εγγραφα τῶν πρώτων Ἰγνατίου (α') καὶ Σάββα (β')
α') 15 Ἰουνίου, ἔτος 6991 (1483)
β') 3 Μαΐου, ἔτος 7021 (1513)

Συρτάριον 3. Φωτογραφίαι καὶ ἀρνητικὸν εἰς ὑαλίνην πλάκα. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὁρθογραφία. **Πρωτότυπον.** Ἡ φωτογραφία ἐγένετο εἰς τὸ πρωτῶτον (πληροφορία τοῦ μοναχοῦ Σπυρίδωνος) ἢ, μᾶλλον, εἰς τὴν μονὴν Ζωγράφου.

α') Ὁ πρῶτος καὶ ἡ σύναξις τῶν Καρυῶν ρυθμίζουν ὀριακὴν διαφορὰν περὶ τοῦ Ξηροκάστρου ἀναφυσῆσαν μεταξὺ τῶν μονῶν Λαύρας καὶ Κωνσταντινουπόλεως. — 11 ὑπογραφαί.

Ἄ ρ χ. : *Λιενέξεως οὔσης μεταξὺ τῆς τε Λαύρας...*

β') Ὁ πρῶτος καὶ σύναξις, μετ' ἐπιστασίαν, βεβαιοῦν τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν. — 10 ὑπογραφαί.

Ἄ ρ χ. : *Κατὰ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος εἴτι τοῦ ζκα' ἔτους...*

Ἐκδ. : W. Regel, E. Kurtz, B. Korablev, *Actes de Zographou*, Vizantijskij Vremennik 13 (1907), Prilozhenie, ἀρ. 55.

14   Γράμμα τοῦ πρώτου Σάββα Χιλανδαρηνοῦ
Ἰνδ. 1, ἔτος 7021 (1512/13)

Συρτάριον 1. Περγαμηνή 405×310 . Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις κακὴ : ὀπαί, σχισίματα, φθοραὶ ἐξ ὑγρασίας. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Πολλὰ ὀρθογραφικὰ σφάλματα. **Πρωτότυπον** (πρβλ. ἀ ν τ ῖ γ ρ α φ α ἀρ. 14α, 14β, 19 ὡς καὶ τὸν ἀρ. 14γ). Πρβλ. φωτ. 43.

Μετὰ ἐπανειλημμένας ἐπὶ τόπου ἐπισκέψεις καὶ ἐπὶ τῇ βάσει παλαιῶν ἐγγράφων καὶ μαρτυριῶν, ἡ σύναξις τοῦ Ἀγίου Ὁρους καθορίζει τὰ μεταξὺ τῶν μονυδρίων τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τοῦ Νεακίτου σύνορα, διὰ τὰ

ὅποια εἶχε δημιουργηθῇ διένεξις μεταξύ τῶν μονῶν Κωνσταμονίτου καὶ Ζωγράφου. — Πλέον τῶν 21 ὑπογραφαί.

Ἄρχ. : Ἐπεὶ διένεξιν εἶχασιν ἀναμεταξοῖ...

Ἀνέκδοτον. Τὸ εἰς τὴν μονὴν Ζωγράφου δοθὲν πρωτότυπον ἐξεδόθη ὑπὸ W. R e g e l, E. K u r t z, B. K o r a b l e v, *Actes de Zographou*, *Vizantijskij Vremennik* 13 (1907), *Prilozhenie*, ἀρ. 56.

14α Ἀντίγραφον ΙΘ' αἰ. τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης 308 × 215. Μελάνη φαιόχρους. — Διατήρησις καλή.

14β Ἀντίγραφον ΙΘ'/Κ' αἰ. τοῦ ὑπ' ἀρ. 14 ἐγγράφου

Συρτάριον 1. Χάρτης 345 × 212. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή.

14γ Φωτογραφία

Συρτάριον 3. Φωτογραφία καὶ ἀρνητικὸν εἰς ὑαλίνην πλάκα. — Συντομογραφίαι πολλαί. Ἀνορθογραφίαι πολλαί. Ἡ φωτογραφία ἐγένετο εἰς τὸ πρωτῶτον (πληροφορία μοναχοῦ Σπυρίδωνος) ἢ, μᾶλλον, εἰς τὴν μονὴν Ζωγράφου.

Σημείωσις : Τὸ κείμενον εἶναι σχεδὸν ταυτόσημον πρὸς τὸ ὑπ' ἀρ. 14 μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐξεδόθη ὑπὲρ τῆς μονῆς Ζωγράφου καὶ ὅτι ἐνιαχοῦ διαφέρει κατὰ τὴν διατύπωσιν. Τὸ κείμενον τοῦτο ἀναπαράγει καὶ ἡ ἀνωτέρω σημειωθείσα ἐκδόσις.

15 Ὁμολογία τῆς συνάξεως τῶν Καρυῶν

Σεπτέμβριος, ἔτος 7161 (1652)

Συρτάριον 1. Χάρτης (δίφυλλον) 285 × 203. Μελάνη καστανόχρους. — Διατήρησις μετρία : φθοραί, σχισίματα. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὀλίγα ὀρθογραφικὰ σφάλματα. Ἀντίγραφον.

Τῇ αἰτήσῃ τῆς μονῆς Κωνσταμονίτου, ἡ σύναξις τῶν Καρυῶν καὶ οἱ Τοῦρκοι διοικηταὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους Ὁσουμάναγας καὶ Ὁσουμάνμπεῖς μεταβαίνουν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Καλλιγράφου καὶ δικαιοῦν τὴν μονὴν Κωνσταμονίτου εἰς ὀριακὴν διαφορὰν τὴν ὅποιαν εἶχε μετὰ τῆς μονῆς Δοχειαρίου. — Ὄνόματα πέντε μελῶν τῆς συνάξεως.

Ἄρχ. : Κατὰ τὸ Ἱρξά' ἔτος, μηνὶ Σεπτεβρίῳ, ἐξουσιάζοντος εἰς τὸ Ἀγιον Ὁρος...

Ἐκδ. : Ἀρχιμ. Συμεών, σελ. 31 - 32.

16

Ἔγγραφον τῆς συνάξεως τῶν Καρυῶν

Ἀπρίλιος, ἔτος 7169 (1661)

Συρτάριον 1. Χάρτης 277×215 . Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή. — Ὁρθογραφία. Ἀντίγραφον (Κ' γλ.) γενόμενον ἐκ τοῦ κώδικος 1847 - 1904 τοῦ πρωτάτου, φ. 8.

Ἐξ αἰτίας τοῦ βαρύνοντος αὐτὴν μεγάλου χρέους, ἡ σύναξις τῶν Καρυῶν ἀποφασίζει τὴν ὀριστικὴν πώλησιν εἰς τὰς μονὰς τῶν κελλίων τῆς Μέσης.

Ἄ ρ χ. : Κατὰ τὸ 'ξοξθ', μηνὶ Ἀπριλίῳ, συναθροισμένης τῆς Μεγάλης Συνάξεως...

ΕΓΓΡΑΦΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ

17

Ἔγγραφον τῆς μονῆς Κωνσταμονίτου

12 Ἀπριλίου, ἔτος 7180 (= 1672) ἢ 1673

Συρτάριον 1. Χάρτης (δίφυλλον) 320×205 . Μελάνη καστανόχρους. Διατήρησις καλή. Ὁρθογραφία. Ἀντίγραφον. Εἰς τὴν τετάρτην ἔγγραφον σελίδα ἀποτύπωμα σ φ ρ α γ ῖ δ ο ς τῆς μονῆς Κωνσταμονίτου με χρονολογίαν 1851.

Ἡ μονὴ Κωνσταμονίτου εἶχε παραχωρήσει εἰς τὸν μοναχὸν Διονύσιον τὸ ἐν Καρυαῖς κελλίον τῆς τῶν Ἀγίων Πάντων καὶ εἰς τὸν μοναχὸν Σάββαν τὸ γειτονικὸν κονάκιόν τῆς. Προκυψασὼν διαφωνιῶν ὡς πρὸς τὰ σύνορα τῶν δύο κελλίων, ἐκπρόσωποι τῆς μονῆς μεταβαίνουν εἰς Καρυάς, ἐρευνοῦν εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ πρωτάτου καὶ καθορίζουν τὰ σύνορα τῶν δύο κελλίων.

Ἄ ρ χ. : Ἐπειδὴ κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν καὶ ἀρχαίαν παράδοσιν...

18

Ἔγγραφον τῆς μονῆς Δοχειαρίου

Ὀκτώβριος, ἔτος 1686

Συρτάριον 1. Χάρτης (δίφυλλον) 378×250 . Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις μετρία : σχισίματα, ὕγρασις. — Συντομογραφίαι ὀλίγαι. Ὀλίγα ὀρθογραφικὰ σφάλματα. Πρωτότυπον. Εἰς τὸ ἄνω μέρος ὑπάρχει ἀποτύπωμα τῆς σ φ ρ α γ ῖ δ ο ς τῆς μονῆς Δοχειαρίου.

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Δοχειαρίου, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως σταματήσουν αἱ ἀντεγκλήσεις μετὰ τῶν Κωνσταμονιτῶν σχετικῶς πρὸς ἐν παλαιοχώραφον εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Καλλιγράφου, δηλοῦν ὅτι κατ' οὐσίαν καμμία διαφορὰ δὲν χωρίζει τὰς δύο μονὰς καὶ ὅτι συμφωνήθη μετὰ τῶν Κωνσταμονιτῶν ὅπως τὸ ἐν λόγῳ παλαιοχώραφον παραμένῃ ἀκαλλιέργητον ἵνα μὴ ἀποτελῇ πέτρων σκανδάλου. — 6 παρόντες μοναχοί.

Ἄ ρ χ. : Ἐν ὀνόματι... διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν...

Ἐκδ. : Ἄ ρ χ ι μ. Συμμεῶν, σελ. 34 - 35, 229 - 230.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ

19 Συλλογικὸν ἀντίγραφον Ι (ΙΗ' - ΙΘ' αἰ.)

Συρτάριον 1. Χάρτης (7 φύλλα) 345 × 230. Μελάνη μαύρη. Διατήρησις μετρία· φθοραί, σχισίματα.

α') Χρυσόβουλλος λόγος τοῦ Μανουήλ Β' Παλαιολόγου, Αὐγούστος 1407 = ἡμέτερον ἄρ. 2.

β') Χρυσόβουλλος λόγος τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου, Ἰούλιος 1333 (ἢ 1351 ἢ 1417) = ἡμέτερον ἄρ. 1.

γ') Σιγιλιῶδες γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἰωσήφ Β', Ὀκτώβριος 1426 – ἡμέτερον ἄρ. 3.

δ') Γράμμα τοῦ πρώτου Ἰσαάκ, Ἰούλιος 1333 – ἡμέτερον ἄρ. 9.

ε') Περιληπτικὴ μνεία τοῦ ἐγγράφου τοῦ πρώτου Θεοφυλάκτου, Μάρτιος 1047 = ἡμέτερον ἄρ. 6.

ς') Περιληπτικὴ μνεία τοῦ ἐγγράφου τοῦ πρώτου Σάββα, 1512/1513 ἡμέτερον ἄρ. 14.

ζ') Γραφὴ τοῦ πρώτου Δωροθέου, Ὀκτώβριος 1362 – ἡμέτερον ἄρ. 11.

η') Περιληπτικὴ μνεία τοῦ ἐγγράφου τοῦ πρώτου Δανιήλ = ἡμέτερον ἄρ. 12.

θ') Μνεία ἄλλων ἐγγράφων, πιθανῶς τῶν ἡμετέρων ἄρ. 7, 8, 10.

ι') Ἀκέφαλος ἀναγραφὴ τῶν ἐξαρτημάτων τῆς μονῆς Κασταμονήτου.

20 Συλλογικὸν ἀντίγραφον ΙΙ (ΙΗ' - ΙΘ' αἰ.)

Συρτάριον 1. Χάρτης (δίφυλλον) 550 × 395. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή.

α') Χρυσόβουλλος λόγος Ἰωάννου Παλαιολόγου = ἡμέτερον ἄρ. 1.

β') Χρυσόβουλλος λόγος Μανουήλ Β' Παλαιολόγου = ἡμέτερον ἄρ. 2.

γ') Σιγιλιῶδες γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἰωσήφ Β' -- ἡμέτερον ἄρ. 3.

21 Συλλογικὸν ἀντίγραφον ΙΙΙ (ΙΗ' - ΙΘ' αἰ.)

Συρτάριον 1. Χάρτης (τετράφυλλον + ὀκτάφυλλον + ἐξάφυλλον) 241 × 172. Μελάνη μαύρη καὶ ἐρυθρὰ (ἢ λ. σιγίλλιον). — Διατήρησις καλή.

α') Γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου, Ἀπρίλιος 1579 = ἡμέτερον ἄρ. 5.

β') Σιγιλιῶδες γράμμα τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου τοῦ Δ', Ἰανουάριος 1803 Ἀ ρ χ ι μ. Σ υ μ ε ώ ν, σελ. 52 - 57.

γ') 'Επιστολή τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε', 22 'Ιουνίου 1807 = 'Αρχιμ. Συμεών, σελ. 58 - 60.

δ') 'Επιστολή τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου τοῦ Δ', 26 Αὐγούστου 1802 = 'Αρχιμ. Συμεών, σελ. 47 - 49.

ε') 'Αναφορά τῆς ἱεράς συνάξεως πρὸς τὸ πατριαρχεῖον, 14 'Ιουνίου 1802 = 'Αρχιμ. Συμεών, σελ. 49 - 51.

22 'Αντίγραφα (Κ' αἰ.) ἐγγράφων τῆς ἱεράς μονῆς Καρακάλλου σχετικῶν πρὸς τὸ κελλίον τοῦ 'Αγίου 'Υπατίου

Συρτάριον 1. Χάρτης (8 φύλλα) 342 × 210. Μελάνη μαύρη. — Διατήρησις καλή. — 'Ορθογραφία. Τὸ ἀντίγραφον ἐγένετο ἐν τοῦ κώδικος τῆς μονῆς Καρακάλλου.

α') Σημείωσις περὶ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς διαφορᾶς, μὲ παραπομπὴν εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 12 ἡμέτερον ἔγγραφον.

β') 'Εγγραφον τοῦ πρώτου 'Ιωαννικίου καὶ τῆς συνάξεως τῶν Καρυῶν. 8 Φεβρουαρίου, ἔτος 7076 (1568).

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ζωγράφου, λαβόντες τὴν ἄδειαν νὰ ξυλεύσουν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Καρακαλληνοῦ κελλίου τοῦ 'Αγίου 'Υπατίου διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς μονῆς των, ἐξύλευσαν καὶ εἰς τὸν τόπον τοῦ κελλίου τοῦ Νεακίτου, ἤγουν τοῦ Κωνσταμονίτου. Διὰ νὰ ρυθμισθῇ ἡ διένεξις καθορίζονται τὰ ὅρια μεταξὺ τῶν δύο κελλίων ἐπὶ τῇ βάσει παλαιοῦ μεμβρανίνου ἐγγράφου. — 13 ὑπογραφαί.

'Αρχ. : Κατὰ τὸν ἐνεστῶτα καιρὸν τοῦ 'ζος' ἔτους...

γ') 'Ομολογία τῆς μονῆς τοῦ Κώνσταντος. 1 Σεπτεμβρίου, ἔτος 7149 (1641).

Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς μονῆς Κασταμονίτου ἀναλαμβάνουν νὰ δίδουν εἰς τὴν μονὴν Καρακάλλου 2 μουζούρια σίτου κατ' ἔτος ἔναντι τοῦ δικαιώματος βοσκῆς καὶ ξυλεύσεως εἰς τὸ κελλίον τοῦ 'Αγίου 'Υπατίου. 'Ορίζεται τὸ κελλίον. — 13 ὑπογραφαί.

'Αρχ. : Διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν ὁμολογίας...

δ') 'Ομολογία τῆς μονῆς τοῦ Κώνσταντος. 1 Σεπτεμβρίου 7149 (1641).

Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ὑπ' ἀρ. γ' ἐγγράφου.

ε') Τὴν 28 'Ιουλίου 1757 οἱ Κωνσταμονῖται σφραγίζουν ἐκ νέου τὴν ὡς ἄνω ὁμολογίαν διότι, διακόψαντες τὴν χορήγησιν τῶν δύο μουζουρίων σίτου, κατεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ ἀγᾶ καὶ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ 'Αγίου 'Ορους.

'Αρχ. : 1757 'Ιουλίον 28. Μὲ τὸ νὰ ἀθέτησαν...

Α'. ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΩΝ ΤΟΥ 1700 ΕΓΓΡΑΦΩΝ
ΚΑΤΑ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ

Χρονολογία	Είδος έγγραφου	Ἀρ. ἐγγρ.
1047, Μάρτιος	Δικαίωμα τοῦ πρώτου Θεοφυλάκτου	6
1310, Νοέμβριος	Γράμμα τοῦ πρώτου Θεοφάνους	7
1317, Αὐγούστος	Γράμμα τοῦ πρώτου Ἰσαάκ	8
1333, Ἰούνιος (;)	Ἀπομίμησις χρυσοβούλλου λόγου τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου	1
1333, Ἰούλιος	Γράμμα τοῦ πρώτου Ἰσαάκ	9
1333, Ἰούλιος (;)	Πλαστὸν γράμμα τοῦ πρώτου Ἰσαάκ	10
1351, Ἰούνιος (;)	Ἀπομίμησις χρυσοβούλλου λόγου τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου	1
1362, Ὀκτώβριος	Γραφή τοῦ πρώτου Δωροθέου	11
1407, Αὐγούστος (;)	Ἀπομίμησις χρυσοβούλλου λόγου τοῦ Μανουήλ Β' Παλαιολόγου	2
1417, Ἰούνιος (;)	Ἀπομίμησις χρυσοβούλλου λόγου τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου	1
1426, Αὐγούστου 2 (,)	Πλαστὸν σιγιλλιῶδες γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἰωσήφ τοῦ Β'	4
1426, Ὀκτώβριος	Σιγιλλιῶδες ἐπικυρωτικὸν γράμμα τοῦ πατριάρ- χου Ἰωσήφ τοῦ Β'	3
1471, Ἀπρίλιος	Συνοδικὸν γράμμα τοῦ πρώτου Δανιήλ	12
1483, Ἰουνίου 15	Ἐγγραφοὺς τοῦ πρώτου Ἰγνατίου	13α
1512/13	Γράμμα τοῦ πρώτου Σάββα Χιλανδαρηνοῦ	14, 14γ
1513, Μαΐου 3	Ἐγγραφοὺς τοῦ πρώτου Σάββα	13β
1568, Φεβρουαρίου 8	Ἐγγραφοὺς τοῦ πρώτου Ἰωαννικίου	22β
1579, Ἀπρίλιος	Γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β'	5
1641, Σεπτεμβρίου 1	Ὁμολογία τῆς μονῆς τοῦ Κώνσταντος	22γ, δ
1652, Σεπτέμβριος	Ὁμολογία τῆς συνάξεως τῶν Καρυῶν	15
1661, Ἀπρίλιος	Ἐγγραφοὺς τῆς συνάξεως τῶν Καρυῶν	16
1672 ἢ 1673, Ἀπριλίου 12	Ἐγγραφοὺς τῆς μονῆς Κωνσταμονίτου	17
1686, Ὀκτώβριος	Ἐγγραφοὺς τῆς μονῆς Δοχειαρίου	18

Β'. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα δὲν σημειοῦνται τὰ συχνάκις ἐπανερχόμενα ὀνόματα "Ἁγίων "Ὁρος, "Ἀθῶς, Κωνσταμονίτου, Κασταμονίτου, μονὴ καὶ οἱ τίτλοι παπᾶς, ἱερομόναχος, μοναχός, διάκονος, ἡγούμενος.

Παραπέμπομεν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἐγγράφων τοῦ καταλόγου. Τῶν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν παραπομπῶν προτάσσεται ἡ ἔνδειξις : σελ.

ἀγᾶς (15), 22.	Θεοφάνης, πρῶτος 7.
"Ἀγγελος, θεῖος τοῦ αὐτοκρ. 2.	Θεοφύλακτος, πρῶτος 6.
"Ἅγιος Ἀντώνιος 6, βλ. Νεακίτου.	Ἰάκωβος, ἡγούμε. Κωνσταμονίτου 2.
"Αγ. Ἀπόστολοι 9, 14.	Ἰβανίσκου ἐπίσκοπος 2.
"Αγ. Νικόλαος 2, βλ. Σκαμανδρηνοῦ.	Ἰγνάτιος, πρῶτος 13.
"Αγ. Πάντες 17.	Ἱερεμίας Β', πατριάρχης ΚΠ 5.
"Αγ. Ὑπάτιος 12, 22.	Ἱερισσοῦ ἐπίσκοπος Θεοδόσιος 8.
Ἀλυπίου μονὴ 7.	Ἰσαάκ, πρῶτος 8, 9, 10, 11.
Ἀμεδαῖος τῆς Σαβοΐας 1.	Ἰσβορον 1.
Ἀρσένιος, ἡγούμε. Νεακίτου 6.	Ἰωάννης Ε' Παλαιολόγος 1, 2, 3, 4.
βασιλικὸν σέκρετον 3.	Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος 3.
Βατοπεδηνός 6.	Ἰωαννίκιος, πρῶτος 7, 8.
Βενιαμίν, ἡγούμε. Κωνσταμονίτου 12.	Ἰωαννίκιος, πρῶτος 22.
Βολβός 1.	Ἰωσήφ Β', πατριάρχης ΚΠ 3, 4.
βοσκή 22.	Ἰωσήφ, ἡγούμε. Ἀλυπίου 7.
Βουλγαρικὴ μονὴ 9.	Καλαμαριά 1, σελ. 419.
Γεράσιμος, ἡγούμε. Λαύρας 9, 10.	Καλλιγράφου κελλίον 10, 15, 18.
Γρηγόριος Ε', πατριάρχης ΚΠ 21.	Καλλίνικος Δ', πατριάρχης ΚΠ 2, 2α, 5α 12α, 21.
Δανιήλ, πρῶτος 12.	Καρακάλλου μονὴ 22.
Διονύσιος μοναχός 17.	Κάσπανας 1.
Διονυσίου μονή, σελ. 416, 418.	Καρυαὶ 6, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 17.
δίπτυχα μονῆς 6.	κελλίον 9, 16, 17.
Δοχειαρίου μονή, 7, 10, 15, 18, σελ. 417, 419.	κονάκιον 17.
Δωρόθεος, πρῶτος 11.	Κοσμᾶς, πρῶτος 8.
Ἐξ(ι)οβα 1, σελ. 419.	Κουτλουμουσίου μονὴ 7, 8.
ἐλαιῶν 8.	κριτήριον συνοδικόν 3.
ἐπίσκοπος Ἰβανίσκου 2.	κριτὴς τοῦ τόπου 4.
ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ Θεοδόσιος 8.	Κωνσταντῖνος πατρίκιος 1.
ἐπιστάται 2α, 5α, 12α, 22.	Κωνσταντινούπολις 3, βλ. πατριάρχης.
ἐφορεία 1.	Λαύρας μονὴ 9, 10, 13.
Ζωγράφου μονὴ 3, 9, 11, 13, 14, 14γ, 22.	Λῆμνος 1.
Θεοδόσιος, ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ 8.	Λογγός 1, 4.
	Μανουὴλ Β' Παλαιολόγος 2, 5.
	Μάξιμος μοναχός Βατοπεδηνός 6.
	Μέση 9, 16.

- Μιχαήλ Θ' Παλαιολόγος 1.
μουζούρια 22.
μπέτης (15).
Μυριόφυτον 1, σελ. 419.
- Νεακίτου ('Αγ. 'Αντώνιος), μονή, κελλίον, μετόχιον 3, 6, 9, 11, 14, 22.
Νικηφόρος, ήγούμε. Ξηροκάστρου 6.
νομίσματα χρυσᾶ 6.
- Ξενοφώντος μονή 8, σελ. 417.
Ξηρόκαστρον, μονή 6, 13.
ξύλευσις 22.
- 'Οσουμάναγας 15.
'Οσουμάνμπεϊς 15.
- Παλαιολόγος 'Ιωάννης Ε' 1, 2, 3, 4.
Παλαιολόγος 'Ιωάννης Η' 3.
Παλαιολόγος Μανουήλ Β' 2, 5.
Παλαιολόγος Μιχαήλ Θ' 1.
παλαιοχώραφον 18.
πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 2, 2α, 3, 4, 5, 5α, 12α, 21.
πατρίκιος 1.
Παῦλος, πρῶτος 8.
Πολειανή 1.
πρωτάτον 13, 14γ, 17.
πρῶτος Δαχνήλ 12, Δωρόθεος 11, Θεοφά- νης 7, Θεοφύλακτος 6, 'Ιγνάτιος 13, 'Ισαάκ 8, 9, 10, 11, 'Ιωαννίκιος 7, 8, 'Ιωαννίκιος 22, Κοσμᾶς 8, Παῦλος 8, Σάββας 13, 14, Συμεών 7.
- Ραλήγγροβη 1.
Ρωσῶν μονή 2.
- Σάββας μοναχός 2, 17.
Σάββας Χιλανδαρηνός, πρῶτος 13, 14.
Σαβοΐα 1.
σέκρετον βασιλικόν 3.
Σκαμανδρηνοῦ μονή ('Αγ. Νικόλαος) 2, 5, 7, 8.
Συμεών ἀρχιμανδρίτης, σελ. 418, 419.
Συμεών, πρῶτος 7.
σύναξις Καρυῶν 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 22
συνοδικόν κριτήριον 3.
σφραγίς μολυβδίνη πατριάρχου 3, κηρίνη πρωτάτου 12, ἐκ κηρομαστίχης 10, ἀποτύπωμα σφρ. τοῦ πρωτάτου 2α, 5α, 12α, τῆς μονῆς Δοχειαρίου 18, τῆς μονῆς Κωνσταντινίτου 17.
- Τοῦρκοι 15, (22).
Τριπόταμον, σελ. 419.
- Χιλανδαρηνός 14.

Γ'. ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ

	Σελ.
Είσαγωγή	416 - 419
"Εγγράφα αυτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου.....	420 - 422
"Εγγράφα πατριαρχικά	422 - 423
"Εγγράφα τῶν πρώτων τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ τῆς συνάξεως τῶν Καρυῶν	423 - 430
"Εγγράφα μοναστηριακά.....	430
Συλλογικά ἀντίγραφα	431 - 432

Πίνακες :

α') Ἀναγραφή τῶν ἐγγράφων κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν	433
β') Πίναξ ὀνομάτων καὶ πραγμάτων	434 - 435
γ') Πίναξ περιεχομένων.....	436

Γράμμα τοῦ πατριάρχου Γερμανίου τοῦ Β' — Ἀπρίλιος 1579 (κεφαλ. ἀρ. 5 : ἄνω μέρος).

Γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἱερουσίου τοῦ Β'. — Ἀπρίλιος 1579 (κατὰ ἀρ. 5, κάτω μέρος).

Γράμμα τοῦ πρώτου Σαββα Λαυδερηνού 1512/13 (17-18 ἀρ. 14)